

Circle & Acid Mothers Temple @ Stubnitz, 29-11

Geplaatst op [zaterdag 01 december 2007 16:29](#)

Richardus
shiwaist

Het voormalig vissersschip Stubnitz trekt vanuit thuishaven Rostock heel Europa door. Onder het mom van een cultureel project en stagemogelijkheid voor jongeren, meert het aan in grote steden om dancefeesten te organiseren en bands te laten spelen. In Amsterdam ligt Stubnitz steevast aan de, in het donker afgelegen en winderige, NDSM-werf. Het laatste veer vertrekt van daar naar CS om 00.00 en daarna lijkt je er van de wereld afgesloten, in de industriële setting van de buik van dat oude schip. Een erg bijzondere locatie die deze avond plek bood aan twee bijzondere bands met cultreputatie.

Zonder het matige Engelse rockbandje Failsafe verder te benoemen, startte **Acid Mothers Temple & The Melting Paraiso U.F.O.** een dik kwartier later dan verwacht. En als eerste in plaats van verwacht als tweede. Dat ik de volledige naam geef is relevant. Acid Mothers Temple mag dan een bepaalde kern zijn, het is de kern van een collectief muzikanten die vaak wisselt en zich vooral kenmerkt door talloze afsplitsingen en samenwerkingen. Op de komende Roadburn treden ze bijvoorbeeld op in samenwerking met Guru Guru, als Acid Mothers Guru. En zo zijn er nog een handvol te noemen.

De vier leden zijn ouder uitzieende Japanners, waarvan maar 1 niet grijzend en/of kalend is, die lijkt met zijn zwarte krullen op een Bay Area trashmetal gitarist. Niet dat de anderen er echt oud uit zien, goed; de drummer wel wat, met z'n kale kop en grijze sik. De toetsenist/gitarist komt over als een Japanse Gandalf met zijn lange grijze haar, en nog zwarte baard. Hij staat in sloppy verfkleren de meest karakteristieke psychedelicus uit te hangen. De bassist staat er, lekker warm ingepakt, groovy en relaxt zijn instrument te bespelen en is ook degene die in de loop van het optreden de voornaamste vocalen verzorgt. Die vocalen zijn onverwacht apart; hij bedient zich van keelzang. Een manier van zingen die je eerder associeert met Mongoolse steppen en Tuvaanse heuvellandschappen. Zijn uiterlijk is ook opvallend Mongools/Chinees. Het lijkt soms of hij slaapliedjes zingt, helemaal als hij op het eind snurkt en zichzelf wakker spat met water, maar op een gegeven moment zingen de drie frontmannen samen in keelzang iets wat als een dronkemanslied klinkt.

De bijzondere zang komt af en toe naar voren om een bijzondere, folky sfeer te creëren. Maar de hoofdmoot van de dik anderhalf uur lange set gaat het om repetitieve psychedelische gitaarmuren. Niet zwaar, maar sprankelend zodat je het gevoel van een uitgestrekt zicht over die genoemde Mongoolse steppen krijgt. Het grootste deel lijkt 1 lang nummer te zijn, die een prachtige riff als uitgangspunt heeft, waar vanuit alle mogelijkheden verkend worden.

Het was lang, op en top genieten. Heftige gitaarstukken, rustige jazzy momenten en die prachtige Mongoolse zang maakten er een bijzonder geheel van.

Het was maar goed dat ik een fiets had meegenomen, zodat ik naderhand een ander veer over het IJ kon bereiken. Want zodra Circle begon, was het al lang en breed 00.00 geweest en was, licht in de harde wind deinende, Stubnitz in dat gevoelsmatige niemandsland terechtgekomen. Velen bleken blijkbaar met de auto te zijn, en voor Circle te komen, want de zaal, de benedenverdieping van Stubnitz, op de bodem van het schip tussen de koel/verwarmingselementen voor de vroegere vis, bleef volledig gevuld.

Ik kan het niet laten een beetje te vergelijken met het optreden van Circle op Roadburn dit jaar, waar ze mij, en vele anderen, overrompelden. Ik had er toen al na uitgekeken, ik ben verzot op alle 20 studioalbums (en 10 live albums) van de

Finnen, en had na dat succes op Roadburn nu eenzelfde hoge verwachting. Kloten was dan nu dat ze in het volle witte licht stonden te spelen. Ok, de cameralui moesten goed licht hebben om alles op te nemen, maar sfeerbevoorender was het niet. Gelukkig doet de ontspannen sfeer op Stubnitz dan wonderen. Als een thuiswedstrijd met vrienden voelt het, en zo ook voor Circle die zich ontspannen op hun muziek stortte.

Grote Finse beer, en oprichter van Circle, Jussi Lehtisalo, stond wijverig heupwiegend te genieten van zijn zware basspel en zijn grommende en grauwend bozetrollending te doen. Drumzorro Tomi Leppanen zat strak te spelen en gitarist Janne Westerlund (Deen? Zweed?) stond in vervoering de sterren van de hemel te spelen. Maar toch stal de vreemde, geschifte zanger Mika Ratto weer de show. Volledig behangen met, met ijzernoppen beslagen, armbanden en riemen stond hij er weer als een leernichterige Freddie Mercury-imitatie bij. Constant weer dezelfde theatrale bewegingen als op Roadburn, met zijn koddige kop met varkensoogjes in vreemde grimassen getrokken. Hij staat volledig voor lul, is volslagen camp, maar past toch weer goed bij de sfeer en muziek van Circle en doet die met zijn bombastische stem volledig recht.

Circle draait veel om bombast. Op hun studioalbums meanderen ze van krautrock, via punk en ambient/newage, weer terug naar krautrock. Als ze hun eigen zin doen bij een concert, zoals deze keer, zijn het vooral de overweldigend harde speedpunk songs die de overhand voeren, waar ze op hun laatste albums (3 dit jaar) ook weer bij uitkwamen, na zo begonnen te zijn in 1994 met Meronia. Die harde stukken worden afgewisseld met jazzy, ingehouden instrumentaaltjes, die in een schijnbare repetitiviteit toch een opvallende dynamiek kennen. Om vervolgens weer in een keiharde punkbombast met Mika's operazang te vervallen. Circle leverde weer een aparte show af, oncompromisloos hard, ongrijpbaar grillig en vooral heel erg apart. Die band is gewoon volledig wars van conventies en hartstikke cult. Ze hebben zichzelf al een stroming aangemeten; New Wave Of Finnish Heavy Metal. Klopt nog best ook. Mij blijft vooral de koddige kop van Ratto bij, als hij na een theatrale vertoning in een nummer weer met glimmend koppie een diepe buiging voor het, deels Finse, publiek maakte.

Zo goed als op Roadburn was Circle deze keer niet. Daar hielp het licht al een handje mee, maar waren ze ook veel serieuzer bezig een afgewogen set te spelen die een beter overzicht bood van alle kwaliteiten van de band, en een overzicht van hun historie. Nu bleef de kraut bijvoorbeeld vrijwel achterwege. Daarom maakte deze avond het intense en bijzondere Acid Mothers Temple op mij meer indruk en ik kan niet wachten ze op Roadburn weer te zien, met Guru Guru.

Om een uur of 2 kwam ik eindelijk van het schip af, de koude wind in. Ik keek nog even achterom toen ik wegfietste naar de Buiksloterwegveer. Het grote schip lag, zwak verlicht, deinend in het donker. Dat schip, die mooiste club die ik ken, waar in het ruim af en toe zeer bijzondere dingen gebeuren.